



eesti  
DIGIRAAMATUTE  
KESKUS

# Eesti Digiraamatute Keskus OÜ

## E-raamatute revolutsioon on alanud!

Margus Küppar  
20.10.2010



eesti  
DIGIRAAMATUTE  
KESKUS

# E-raamatute revolutsioon on alanud!

“We can argue about speed and direction but there’s not much doubt that the world of books is undergoing its most profound structural shift since Gutenberg”

-JOHN MAKINSON, CEO AND CHAIRMAN, PENGUIN GROUP  
THE WALL STREET JOURNAL, FEBRUARY 8, 2010

# Kõik muutub järjest kiiremini!

- Raadiol kulus 50 miljoni kasutajani jõudmiseks 38 aastat.
- Televisioonil kulus 50 miljoni kasutajani jõudmiseks 13 aastat.
- Internet jõudis 50 miljoni kasutajani 4 aastaga.
- Apple iPod jõudis selleni 3 aastaga.
- Facebook saavutas 50 miljonit kasutajat kõigest 2 aastaga.

Tehnoloogiad, mida 10 aastat tagasi isegi ei eksisteerinud, on muutunud meie infotarbimise igapäevaseks osaks.

Noored vanuses 8-18 eluaastat veedavad päevas rohkem kui 7,5 tundi mõnda elektroonilist seadet kasutades.

# Kirjastamise kiirus:

- Maailmas kirjastatakse igal aastal üle 1 000 000 raamatu. Aastal 1450 oli see number ainult 100 ja aastal 1950 oli see 250 000.
- Esimese 100 aasta jooksul peale trükipressi leutamist (1450-1550) kirjastati kokku 35 000 nimetust, viimase sajandi teisel poolel (1950-2000) ilmus raamatuid 1000 korda rohkem, 50 aastaga 36 miljonit erinevat nimetust.
- Iga 3 sekundi järel ilmub maailmas mõni uus raamat.
  
- Mitte kõikidele raamatutele ei jätku enam ostjaid ja lugejaid.
- Järjest suurema osa raamatumüügist moodustab järjest väiksema arvu menukite (bestseller) müük.
- See on toonud kaasa tiraažide vähenemise ja kulude kasvu.
- Raamat kui selline on muutunud üheks kõige kallimaks meediumiks.



# Muutused on alanud!

- Raamatukirjastajad on jõudnud sarnasesse olukorda, kus seisid muusika- ning filmitööstus mõned aastad tagasi.
- Füüsilisel andmekandjal toodetud teoste kõrvale on tekkimas elektroonilisel kujul eksisteerivad ning levivad e-raamatud.
- Lisaks tekstile tulevad mängu heli- ning videolahendused, raamatu sisu muutub interaktiivseks.
- Kogu meie isiklik raamatukogu võib mahtuda ühekorraga meie taskusse.
- Raamatute ostmiseks ei ole enam vaja külastada raamatukauplust.

# Muutused on alanud!

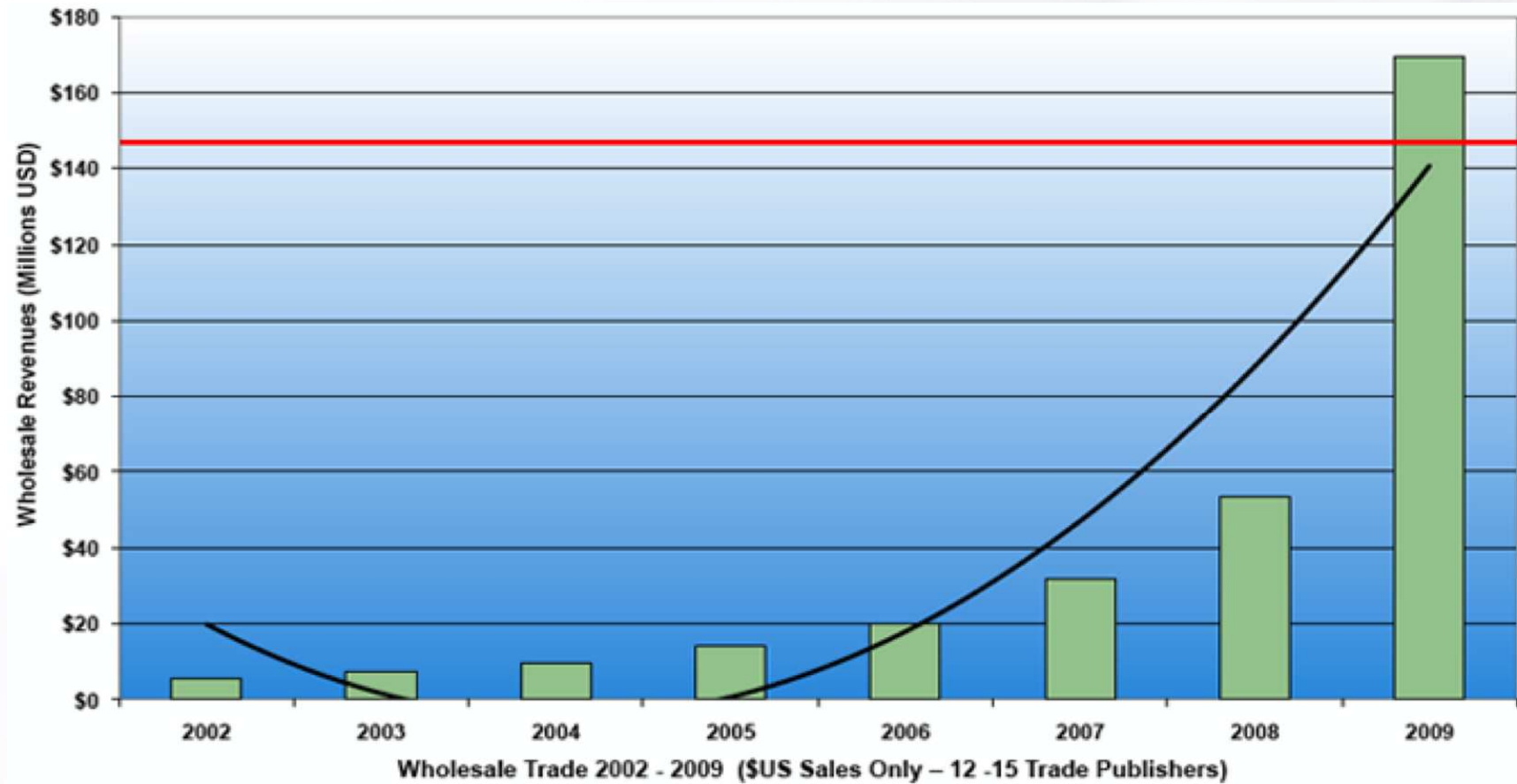
- 5 aastat tagasi ei ostnud veel keegi internetist muusikat, tänaseks on see muusika peamine müügikanal.
- Apple müüs juba esimese kolme kuuga 2 000 000 iPadi.
- Ameerikas kasvas e-raamatute müük 2010.a. esimeses kvartalis 252%
- Amazon müüs 2010.a. teises kvartalis rohkem e-raamatuid kui kõvakaanelisi paberraamatuid.
- E-lugemise nõudlus on suurem kui tehased toota suudavad.
- Peaaegu iga nädal ilmub uudis mõnest uuest tehnilisest lugemisseadmest või lahendusest.
- 2010.a. Frankfurti raamatumessi kohta ütlesid kirjastajad, et raamatumess on muutunud arvutimesseks.

# E-raamatute ajalugu:

- 1971: Elektrooniliste tekstide tekkelugu sai alguse Gutenbergi projektist
- 1995: Amazon alustas raamatute müüki internetis
- 1996: Gutenberg jõudis 1 000 nimetuseni (eesmärk 1 000 000)
- 1998: Esimesed e-lugerid (Rocket ebook ja SoftBook)
- 2000: Ilmus esimene ainult e-raamatuna kirjastatud teos (Stephen Kingi "Riding the Bullet")
- 2002: Random House ja HarperCollins alustasid oma ingliskeelsete raamatute müüki elektroonilisel kujul
- 2006: Sony esitles e-ink ekraaniga e-lugeri
- 2007: Amazon tõi USAs turule Kindle e-lugeri
- 2008: Alustati raamatute müüki iPhone kasutajatele
- 2009: Barnes & Noble tõi turule Nook e-lugeri
- 2010: Apple tõi turule iPadi ja iBooks nimelise rakenduse
- 2010: Amazon müüs teises kvartalis e-raamatuid rohkem kui kõvakaanelisi raamatuid.



# E-raamatute müük USAs:



# E-raamatute osakaal:

USAs kujuneb e-raamatute turuosaks 2010. aasta lõpuks hinanguliselt 11% raamatumüügist. Järgmiseks aastaks ennustatakse turuosa kahekordistamist.

Inglismaal on e-raamatute turuosa esialgu vaid 1% raamatumüügist.

Saksamaal on turuosa samuti 1%, aga TOP10 raamatumüügist moodustavad e-raamatud juba ligi 15%.

Euroopa on USAst paar aastat maha jäänud. E-raamatute plahvatuslikku levikut ennustatakse järgmiseks aastaks.



# Eeldused:

- Lugemiseks sobivate seadmete olemasolu ja kättesaadavus
- Piisava e-raamatute valiku olemasolu ja kättesaadavus
- Lihtsad ja mugavad ostmisvõimalused
- Teatav standardiseeritud turuosaliste vahel
- Kasutusmugavus

Lugerite müük on madal, kuna puudub sisu, mida nende pealt lugeda. Sisu on vähe, kuna inimestel pole veel seadmeid ja müüginahud on väikesed.

Keegi ei tea, et milline seade osutub populaarseimaks, milline saab olema peamine failiformaat jne. Turg on alles arengufaasis.

# Miks on e-raamatud kasulikud?

## Kirjastajad:

- Odavam tootmine
- Backlisti uuesti kättesaadavaks muutmine
- Sihtrühma laiendamine ja noorema põlvkonna kaasamine

## Raamatumüüjad:

- Raamatupood kolib lugejate taskusse
- Ostmine muutub lihtsamaks
- Suurem sortiment
- Sihtrühma laiendamine

## Lugejad:

- Kogu raamatukogu mahub taskusse
- Mugav osta
- Mugav lugeda
- Suurem sortiment ja parem valik





eesti  
DIGIRAAMATUTE  
KESKUS



# Eesti Digiraamatute Keskus OÜ

Eesti Digiraamatute Keskus OÜ (EDRK) on Eesti kapitalil põhinev ettevõtte, mis asutati eesmärgiga luua ning arendada e-raamatute müümiseks vajalikku infrastruktuuri ning propageerida koostöös Eesti juhtivate kirjastuste ja raamatumüüjatega e-raamatute levikut Eestis.

EDRK ühendab omavahel raamatukirjastuste ja -müüjate vajadused ning tarkvaraarendajate oskused ja teadmised.

Sarnased ettevõtted on tänaseks loodud ka USA-s, Jaapanis, Saksamaal, Prantsusmaal ja Venemaal.

EDRK loomisel on arvestatud maailmas levinud praktikaid ning Eesti kohalikke olusid just nii, et tagada e-raamatute tõhus ja toimiv levik meie pisikesel turul.

# Eesti Digiraamatute Keskus OÜ

Meie missiooniks on pakkuda kirjastustele ja raamatumüüjatele e-raamatute müümiseks vajalikke kaasaegseid tehnoloogilisi lahendusi, arendada välja laiapõhjaline e-raamatute müügivõrk ja aidata kirjastajatel välja anda kvaliteetseid e-raamatuid, mis pakuksid rahulolu ka kõige nõudlikumatele lugejatele.

Eesti Digiraamatute Keskuse poolt loodud e-raamatute failihaldustarkvara ning elektrooniline müügikeskkond loob kohalike kirjastuste ja raamatumüüjate jaoks kõik vajalikud eeldused, et käivitada e-raamatute müük Eestis 2010. aastal toimuva Lugesisaasta jooksul.



# EDRK ülesanded:

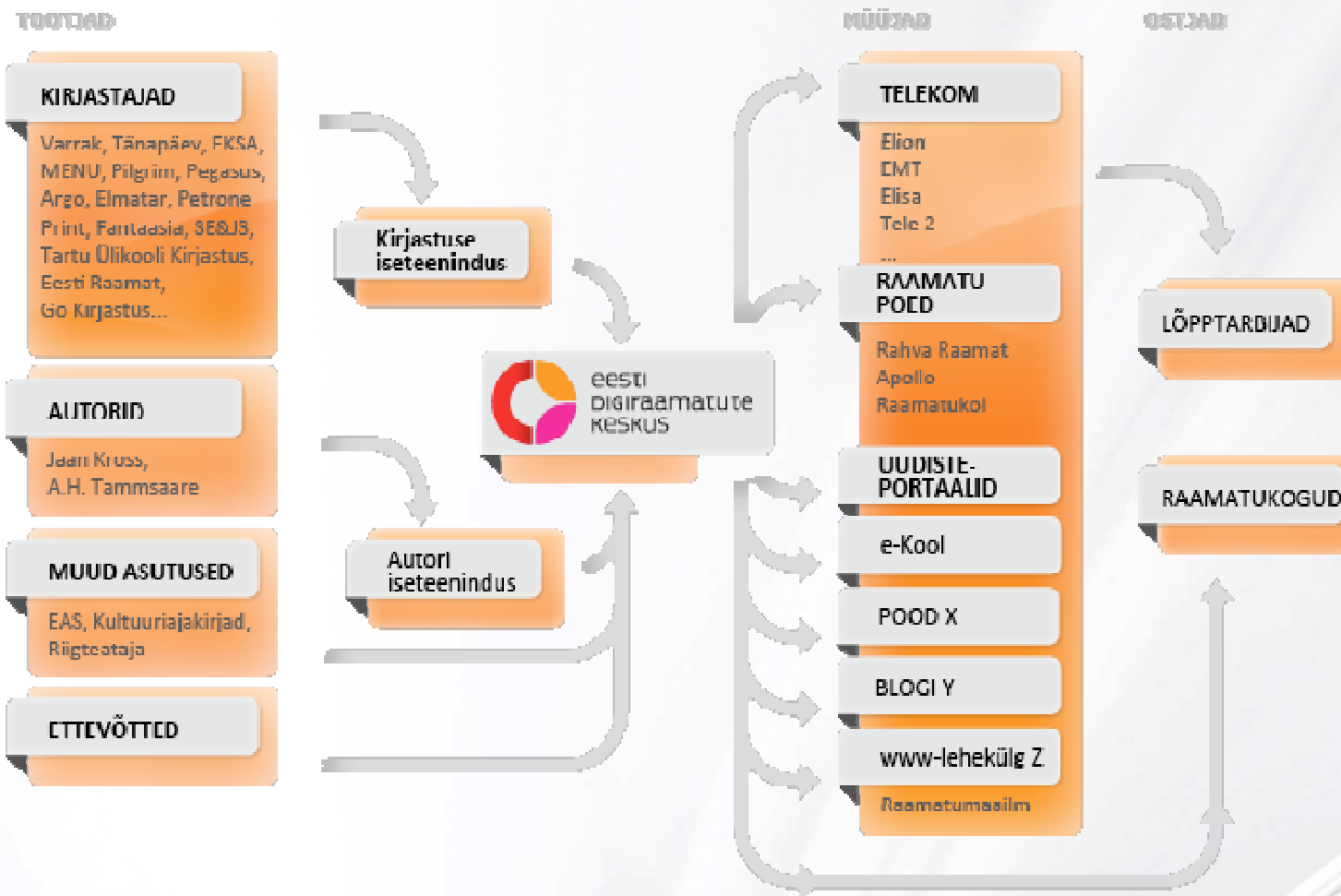
- Tulenevalt Eesti turu väikestest mahtudest optimeerida (vähendada) Eesti kirjastuste ja raamatumüüjate kulutusi e-raamatute müümiseks vajaliku e-raamatute müügi- ning halduskeskkonna ülalhoiuks.
- Tagada Eestis ilmuvate e-raamatute ühtne areng, standardiseeritus, kvaliteet ja turvalisus.
- Juhtida erinevate e-raamatuid müüvate süsteemide ja institutsioonide ühildamise protsesse tagamaks süsteemide lõppkasutajatele laiemad kasutamise võimalused (hõlbustada ühildamisi tänu erapooletule positsioonile).

# EDRK toob e-raamatud Eestisse!

## **EDRK tegevussuunad:**

- e-raamatute müügi- ning haldusüsteemi loomine
- e-raamatute failide loomine ja arhiveerimine
- e-raamatute hinnapoliitika kujundamine
- e-raamatute hulgimüük
- projektipõhised turunduslahendused kirjastajatele
- konsultatsioon ja tootearendus (e+raamatud)
- e-raamatuklubid
- e-ajakirjad, -kliendiajakirjad, -kataloogid
- e-õppematerjalid, -dokumendid
- audiolahendused
- multimeedialahendused

# EDRK infrastruktuur ja partnervõrgustik:





# EDRK on sõltumatu ja kirjastusteülene.

EDRK on lugejakeskne, me ei keskendu vaid üksikute kirjastuste pakutavale vaid püüame tuua uuel kujul lugejateni kõik olulisemad Eestis ilmuvad raamatud.

EDRK koondab enda alla kõigi olulisemate raamatukirjastuste e-raamatud.

EDRK-ga on tänaseks lubanud liituda Varrak, Tänapäev, EKSA, MENU, Pilgrim, Pegasus, Argo, Elmatar, Petrone Print, SE&JS, Fantaasia, Tartu Ülikooli Kirjastus, Eesti Raamat, Go Kirjastus, Eesti Ekspressi raamatukirjastus, Olion, Hermes, Kunst...

# Maksimaalselt lai müügivõrk!

EDRK koondab enda alla kõik e-raamatute müümisest huvitatud jaemüüjad.

Meie eesmärk ei ole arendada suletud ning piirangutega müügikanalit, vaid luua laiapõhjaline ning võimalusterohke e-raamatute hulgimüügisüsteem kogu Eesti raamatuturu jaoks.

## **EDRK potentsiaalsed partnerid e-raamatute müümisel:**

- telekomi sektor: Elion, Elisa, EMT, Tele2
- raamatupoed: Apollo, Rahva Raamat, Krisostomus, Amazon, iBooks Bookstore jne
- uudisteportaalid: Delfi, Postimees, EPL, EE, Õhtuleht jne
- kirjastuste veebipoed
- temaatilised veebikeskkonnad: Raamatumaaailm, eKool jne

# E-raamatute formaat

EDRK aitab kirjastustel luua ja säilitada e-raamatuid kõigis maailmas enim levinud formaatides.

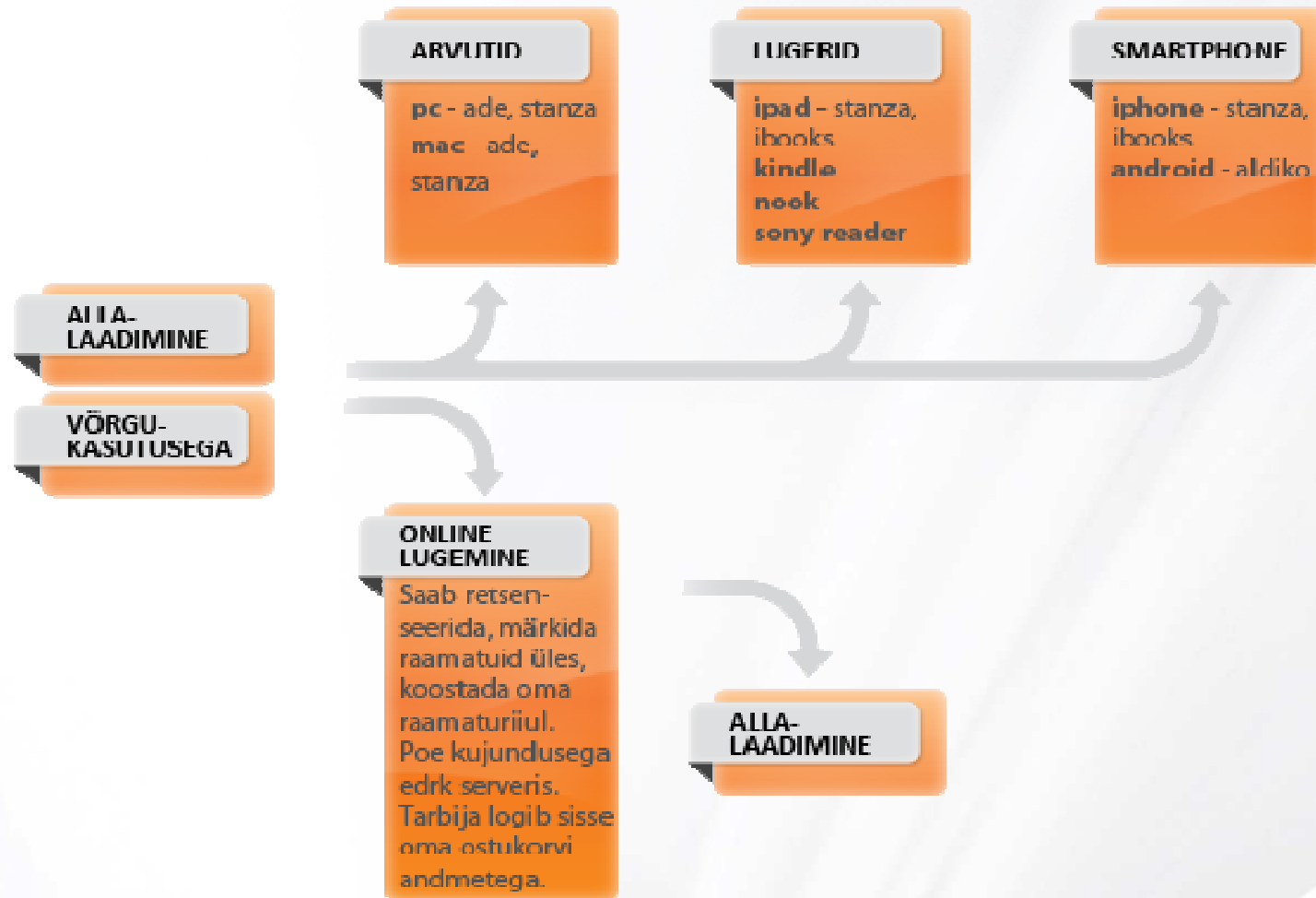
EDRK eesmärk on tagada lugejate juurdepääs e-raamatutele sõltumata sellest, et millist tehnilist seadet lugeja e-raamatute lugemiseks kasutab.

EDRK e-raamatute põhiformaat on ePub.

EDRK konverteerib süsteemiga liitunud kirjastuste juba olemasolevad raamatud ePub formaati enda kulul.

# E-raamatute ostmine ja lugemine

(ligipääs failile, kasutatavad seadmed ja lugemistarkvara)



# Turvalisus ja autorikaitse

EDRK süsteem on avatud süsteem. Me ei arenda välja süsteemipõhist piiravat DRM lahendust vaid rakendame EDRK kaudu müüdavatele e-raamatutele sotsiaalset DRM-i.

Kõik EDRK kaudu müüdavad raamatud varustatakse spetsiaalse vesimärgiga, mis sisaldab ostja personaalseid andmeid ja mille kaudu ostja isik seotakse konkreetse ostetud e-raamatu failiga.

Sotsiaalse DRM lahenduse vesimärgistust kutsume digitaalseks exlibriseks.

EDRK jätab siiski poodidele võimaluse oma DRM lahenduse loomiseks. Näiteks Apple ja Amazon on loonud oma DRM lahenduse ja koos sellega ka suletud müügisüsteemi. See võimalus on EDRK poolt tagatud ka Eesti edasimüüjatele.



# E-raamatute hinnapoliitika

Maailmas leviva praktika kohaselt on e-raamatute hind lõpptarbijale umbes 1/3 võrra soodsam paberraamatu hinnast. Sama põhimõtet kavatakse EDRK juurutada ka Eestis.

## **Raamatute müügist saadav tulu jaguneb:**

- raamatute jaemüüjad 20-25%
- raamatute hulgimüüja ehk EDRK 10-15%
- kirjastus 60-70%

Kui kirjastus müüb e-raamatuid oma veebipoest, saab ta omale ka jaemüüja vahendustasu.

EDRK süsteem võimaldab sõltumatutel autoritel oma teoseid müüa ka otse, ilma kirjastuste kaasamiseta.

# E-raamatute hind:



## PABERRAAMAT

KIRJASTAJA  
VÄLJAMÜÜGIHIND

143,6 krooni

HULGIMÜÜJA  
VAHENDUSTASU

15%  
21,54 krooni  
165,13 krooni

JAEMÜÜJA  
VAHENDUSTASU

25%  
41,29 krooni  
206,42 krooni

KÄIBEMAKS

9%  
18,58 krooni  
225 krooni

SOOVITUSLIK JAE-  
HIND LÕPPTARBIJALE

225 krooni



## E-RAAMAT

86,95 krooni

15%  
13,05 krooni  
100 krooni

25%  
25 krooni  
125 krooni

20%  
25 krooni  
150 krooni

150 krooni

## E-RAAMATU HINNAERINEVUS PABERRAAMATU HINNAST

- 39,5%  
- 56,65 krooni

- 39,5%  
- 8,49 krooni

-39,5%  
-16,29 krooni

+34,5%  
+6,42 krooni

-33%  
-75 krooni



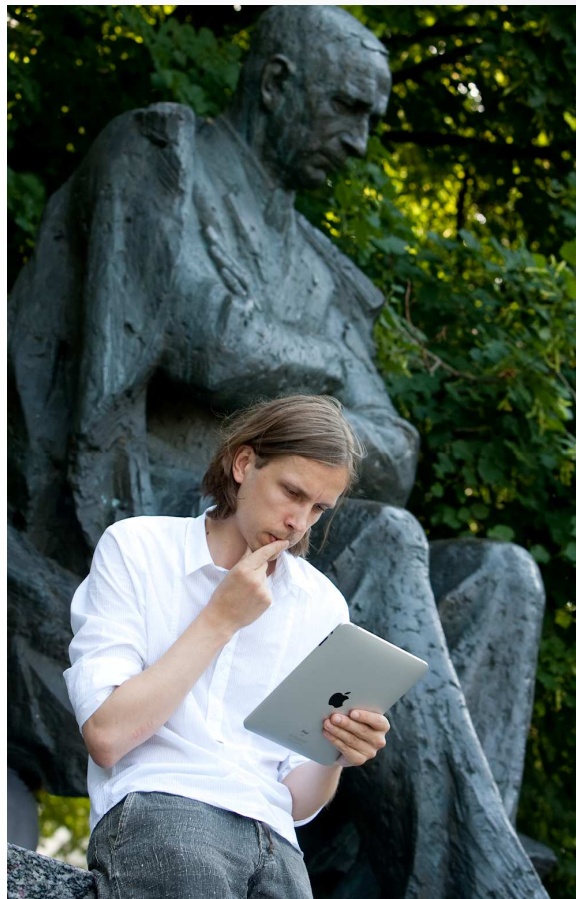
# EDRK eesmärgid:

EDRK eesmärk on saavutada 3 aastaga e-raamatute turuosaks Eestis vähemalt 10% ning hõlvata 80% e-raamatute hulgimüügist.

Alates novembrist 2010 on kõigil eestlastel võimalik osta Eesti kirjastuste poolt pakutavaid e-raamatuid ja kõigil Eesti kirjastustel müüa enda poolt kirjastatud raamatuid ka e-raamatutena.

EDRK süsteemi vahendusel on novembrist saadaval vähemalt 300 nimetust, aasta lõpuks vähemalt 1000 nimetust ja aastaks 2012 ulatub müüdavate nimetuste arv 4000 nimetuseni.

# Tänan!





eesti  
DIGIRAAMATUTE  
KESKUS